

Handlende, og det kunde jo ske, at den ene skrev Noget imod den anden, der kunde blive betragtet som fornærmeligt eller skadeligt for en eller anden Interesse; der kan saa komme Bødestraf, og den maa Bladet være beredt paa at betale, dersom det behager Myndighederne at tage af Bladets Kasse, hvilket jo i Regelen er meget nemmere end at inddrive den hos en privat Mand. Jeg skal ikke opholde mig videre ved disse Ting, for mig er, som sagt, det politiske Hensyn af overveiende Interesse. — Jeg ser af Motiverne, at dette kun er at betragte som noget „Foreløbigt“. Jeg tænker ikke her paa „foreløbigt“ i almindelig Forstand, som: „foreløbig Lov“ — det „foreløbige“ der er ganske forsvundet af vor Pragis — men naar her staar „foreløbig“, saa tager jeg det i den Forstand, at Ministeren nu vil begynde med dette, foreløbig indskrænke sig til dette Tillæg til Tillæget, men at man muligvis vil kunne vente sig et nyt Tillæg, hvis saadant skulde blive fornødent. Jeg vil altsaa stemme mod denne Lov, fordi jeg tror, at det vilde have været aldeles overskødt at udstede den, dersom man ikke havde haft de Tilstande, man har, dersom Regjeringen ikke havde stillet sig, som den har gjort, og fordi jeg opfatter Loven saaledes, at den er fremkommen for Uger før Rigsdagens Sammentræden fordi Regjeringen maatte have Grund til at vente, at det ikke nyttede at forelægge den i Rigsdagen og faae den gennemført paa ordinær Maade.

Mænen: Paa den ærede Talers Bemærkninger med Hensyn til Realiteten af det foreliggende Forslag skal jeg ikke indlade mig. Det forekommer mig, at det er meget godt, at Lederen af et Blad lærer, at han skal føre Tilsyn med, hvad der staar i Bladet, og at han ogsaa bærer Ansvar for de Feil, som Bladet begaar, saa det forekommer mig, at der i saa Henseende ikke er nogensomhelst Grund til at være staansom. De kunne have god Anledning til at se Advertisementsrubriken efter som andre Rubriker. Derimod ønsker jeg at sige et Par Ord med Hensyn til den ærede sidste Talers Udtalelse om Brugen af den foreløbige Lovgivningsmyndighed i Almindelighed. Vi have jo her det Samme, som vi alle Tider lægge Mærke til, naar Talen er om den anden Sides Forstaelse af Grundloven, de tale altid om alt Andet, end hvad der staar i Grundloven selv. De tale om, hvad den har sagt, og hvad hin har ment osv., og hvad der er Forudsætningen, derimod Grundlovens Ord indlade de viselig at citere af den gode Grund, at Grundlovens Ord i Reglen ikke giver dem

Medhold, og dette gjælder ogsaa om Grundlovens § 25. Der staar jo ikke et Ord i denne Paragraf om, at man kun maa udstede foreløbige Love, som man er vis paa vil vinde den følgende Rigsdags Bisalb, og naar man derfor stiller den Fordring op, maa man jo vide, at man paa dette Punkt har stillet sig fuldstændig udenfor Grundloven. Den kræver kun et særdeles paatrængende Tilfælde, og det forekommer mig, at et Tilfælde, som er særdeles paatrængende i Retning af at udkræve en Lov, kan godt foreligge, uden at der derved bliver Spørgsmaal om, hvor vidt man kan vente den følgende Rigsdags Samtykke eller ikke. Det tør der vel gaas ud fra, at naar Tilfældet virkelig er særdeles paatrængende, maa det ogsaa forventes, at Rigsdagen vil give sit Samtykke, og at for saa vidt saaledes det ene tillige medfører det Andet, bliver Spørgsmaalet kun, om Tilfældet har været særdeles paatrængende, og det tvivler jeg ikke om, at det virkelig har været i det foreliggende Tilfælde. Thi det er jo givet, at denne Institution, Straamandsinstitutionen, er noget af det Forægteligste og Modbydeligste, som kan tænkes i politisk Liv. Det er noget næsten Banerende ligeover for de Folk, som man annoder om at fungere saaledes, at tjøbe dem for 1 Kr. om Dagen til at lade sig bruge paa den Maade. Det er jo dog at misbruge dem paa den aller sørgeligste Maade. Og naar man altsaa ikke har taget i Betænkning dog at bruge dem saaledes, og at indføre denne Institution, ja saa forekommer det mig, at man maa være en Regjering taknemlig for, at den har søgt at sætte en Grændse derfor. Nu var det tidligere ikke Tilfældet, men i den senere Tid er det blevet mere og mere almindeligt, det ene Blad er kommet efter det andet og har benyttet denne Institution, og som Følge deraf var der virkelig Grund til at stride ind derimod. Hvis man saaledes kan leie Folk til at bære Ansvar for de Overtrædelser, man selv begaar, hvad vil saa Følgen blive? Følgen bliver, at den virkelige Forfatter eller Leder sidder tryk i Bevidsbyheden om, at han ikke kan drages til Ansvar, og at derimod alle de Feil, som begaas, gaa ud over den anden Person, som han har betalt for at ifalde Ansvar. Det er Noget, man ikke vil bruge paa noget andet Omraade. Der er Ingen, der vilde eller kunde leie En til at lide Straf for andre Forseelser, det vilde simple Retfærdighedshensyn modsætte sig. Men hvorfor skulde det da være tilladt her? Det forekommer mig derfor, at der var god Grund til netop at give en Lov, der saaledes sætter en Grændse for dette Misbrug, som her